

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych z historii

1. Cele oceniania z historii:

- informowanie ucznia o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności,
- informowanie rodziców o postępach w nauce,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- rozwijanie zainteresowań historycznych ucznia.

2. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie.

Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie dla klas pierwszych, drugich i trzecich w gimnazjum znajdują się w dokumentacji szkolnej w formie analizy treści nauczania historii w danej klasie z uwzględnieniem celów operacyjnych i poziomów wymagań edukacyjnych:

- 1) koniecznych (K) - na stopień dopuszczający,
- 2) podstawowych (P) - na stopień dostateczny,
- 3) rozszerzających (R) - na stopień dobry,
- 4) dopełniających (D) - na stopień bardzo dobry,
- 5) wykraczających (W) - na stopień celujący.

Wymagania zostały opracowane zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego dla gimnazjum. Zakres treści nauczania historii został podzielony na następujące działy:

Treści nauczania

Klasa I

1. Najdawniejsze dzieje człowieka.
2. Cywilizacje Bliskiego Wschodu.: Mezopotamia, Egipt
3. Starożytny Izrael.
4. Cywilizacja grecka.
5. Cywilizacja rzymska.
6. Dziedzictwo antyku.
7. Chrześcijaństwo.
8. Arabowie i świat islamski.
9. Początki cywilizacji zachodniego chrześcijaństwa: monarchia Karola Wielkiego, Państwo Kościelne oraz Cesarstwo Ottona III w Europie Zachodniej;
10. Bizancjum i Kościół wschodni.
11. Społeczeństwo średniowiecznej Europy.
12. Kultura materialna i duchowa łacińskiej Europy.
13. Polska pierwszych Piastów.
14. Polska dzielnicowa i zjednoczona.

Klasa II

15. Polska w dobie unii z Litwą.
16. Wielkie odkrycia geograficzne.
17. Humanizm i renesans. Uczeń:
18. Rozłam w Kościele zachodnim.
19. Polska i Litwa w czasach ostatnich Jagiellonów.
20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów.
21. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII w.
22. Formy państwa nowożytnego.
23. Europa w XVIII w.

Klasa III

24. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVIII w.
25. Bunt poddanych – wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych.
26. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej.
27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w.
28. Rewolucja francuska.
29. Epoka napoleońska.
30. Europa po kongresie wiedeńskim.
31. Rozwój cywilizacji przemysłowej.
32. Europa i świat w XIX w.
33. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim.
34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych.
35. Życie pod zaborami.
36. Europa i świat na przełomie XIX i XX w.
37. I wojna światowa i jej skutki.
38. Rewolucje rosyjskie.
39. Sprawa polska w I wojnie światowej.

3. Formy oceniania i sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia.

Wiedza i umiejętności ucznia mogą zostać ocenione poprzez:

- a) odpowiedzi ustne,
- b) prace pisemne: kartkówki, sprawdziany (testowe i opisowe), próbny egzamin gimnazjalny (historia)
- c) badanie wyników nauczania,
- d) pracę z tekstem źródłowym,
- e) pracę ucznia na lekcji - aktywność w czasie lekcji,
- f) pracę ucznia w domu - zadania domowe,
- g) wypracowania pisemne na zadany temat,
- h) estetykę prowadzenia zeszytu przedmiotowego,
- i) napisanie recenzji z przeczytanej lektury nadobowiązkowej,
- j) umiejętność pracy samodzielnej i w grupie,

k) wykonanie dodatkowych zadań np., pomocy dydaktycznych, inscenizacji, apeli, projektów itp.,

l) umiejętność pracy z mapą, atlasem,

m) udział i zajmowanie wysokich lokat w konkursach przedmiotowych,

n) aktywną pracę w kole zainteresowań.

4. Metody sprawdzania osiągnięć.

Stopień opanowania wiedzy i umiejętności przez ucznia sprawdzany jest następującymi metodami:

- odpowiedzi ustne,
- kartkówki,
- sprawdziany w formie opisowej lub testowej,
- różnego rodzaju prace pisemne.

Podczas odpowiedzi ustnych sprawdzane są wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji. Zamiast odpowiedzi ustnych uczniowie mogą pisać niezapowiedziane kartkówki (obowiązujący zakres materiału dotyczy też trzech ostatnich lekcji). Ewentualne nieprzygotowanie do zajęć uczeń powinien zgłosić na początku lekcji (z prawa tego może skorzystać 2 razy w roku szkolnym).

Sprawdziany obejmujące większą partię materiału zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Zadania testowe mają określoną ilość punktów, zależną od stopnia trudności.

Jeżeli uczeń uzyska: -91 punktów i poprawnie wykona zadania dodatkowe otrzymuje ocenę celującą,

- 91 - 100 % punktów otrzymuje ocenę bardzo dobrą,*
- 75 - 90 % punktów otrzymuje ocenę dobrą,*
- 51 - 74 % punktów otrzymuje ocenę dostateczną,*
- 30 - 50 % punktów otrzymuje ocenę dopuszczającą,*
- 0 - 29 % punktów otrzymuje ocenę niedostateczną*

Na zajęciach oceniana jest praca uczniów, ich szczególna aktywność oraz zadania domowe. Dokonywana ona jest przy pomocy plusów i minusów. W chwili uzyskania 4 plusów - uczeń otrzymuje za swoją aktywność na lekcjach oc. bardzo dobrą, za uzyskanie 4 minusów uczeń uzyskuje ocenę niedostateczną.

Brak zadania należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji, co jest równoznaczne ze zgłoszeniem przez ucznia jego nieprzygotowania do lekcji. W przypadku nie zgłoszenia przez ucznia braku zadania domowego otrzymuje on ocenę niedostateczną.

W ciągu roku szkolnego ocenie mogą być poddane zeszyty przedmiotowe. Na ocenę tą wpływ ma estetyka i systematyczność prowadzenia zeszytu oraz sposób rozwiązywania znajdujących się w nim zadań.

Oceniając postępy ucznia, uwzględnia się także:

- rozmowę z uczniem,
- stopień zaangażowania w wykonywanie zadań i rozwijanie własnej osobowości,
- wkład pracy włożony w poczynione postępy.

W ocenie ucznia uwzględnia się opinię Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej; przede wszystkim respektuje się zalecenia poprzez:

- dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości ucznia, określonych dla przedmiotu,
- zwiększenie czasu na odpowiedzi ustne i pisemne oraz powtarzanie pytań,
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i akceptacji

5. Sposoby zmiany wyników niekorzystnych dla ucznia.

Uczeń może uzyskać wyższą ocenę niż otrzymana niedostateczna ze sprawdzianu na pierwszych zajęciach po oddaniu sprawdzianu przez nauczyciela (z reguły 1,5 tygodnia po sprawdzianie). Uczniowie, którzy nie pisali sprawdzianu z powodu nieobecności, muszą pisać w tym samym terminie (jak wyżej). Zmiany innych ocen uważanych subiektywnie przez ucznia za niekorzystne można dokonać poprzez zgłoszenie się do odpowiedzi ustnej, aktywność na lekcji, przeczytanie lektury nadobowiązkowej i napisanie recenzji. Dla uczniów mających problemy z nauczaniem historii istnieje możliwość przeczytania artykułów z czasopism historycznych i napisania ich recenzji.

6. Sposób wystawiania oceny śródrocznej /rocznej

Oceny **śródroczne i roczne** nie są średnią arytmetyczną ocen bieżących. Brane są pod uwagę oceny ucznia ze wszystkich możliwych obszarów aktywności, jednak "wartość" poszczególnych ocen nie jest taka sama. Największe znaczenie mają oceny uzyskane ze sprawdzianów, odpowiedzi ustnych, kartkówek, wypracowań pisemnych, aktywności, recenzji z lektur i ćwiczeń na lekcji, osiągnięć w konkursach przedmiotowych i wykonanie konkretnych zadań. Natomiast oceny otrzymane za zadania domowe i zeszyt przedmiotowy są ocenami pomocniczymi. Oceny wystawiane są w skali od 1 do 6.

O planowanych ocenach śródrocznej i rocznej uczeń dowiaduje się 2 tygodnie przed terminem ich wystawienia. O ocenie niedostatecznej wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych (w formie pisemnej) w czasie zebrania lub podczas indywidualnego spotkania. Po spełnieniu wszystkich warunków formalno-prawnych uczeń może ubiegać o zmianę oceny poprzez wypełnienie testu obejmującego treści programowe z I półrocza (ocena okresowa) lub całego roku (ocena roczna).

7. Pomoc uczniowi ze śródroczną oceną niedostateczną.

Uczeń jest zobowiązany do uzupełnienia wszystkich zadań wykonywanych na zajęciach i w domu, w dogodnym terminie, ustalonym wspólnie przez nauczyciela, ucznia i rodzica (po feriiach zimowych).

8. Pomoc uczniowi, którego długa nieobecność w szkole jest usprawiedliwiona.

Dla ucznia, który opuścił wiele godzin lekcyjnych z przyczyn usprawiedliwionych nauczyciel ustala wraz z nim terminy zaległych sprawdzianów w takim czasie, aby umożliwić mu pełne przygotowanie się do nich. Obowiązkiem ucznia jest uzupełnienie zeszytu. W przypadku trudności ze zrozumieniem zaległego materiału, uczeń może liczyć na pomoc nauczyciela. Organizuje się także pomoc koleżeńską.

9. Przekazywanie informacji o postępach ucznia.

Informacje o postępach ucznia są mu przekazywane na bieżąco podczas zajęć.

Rodzice (opiekunowie prawni) uzyskują informacje o postępach ucznia podczas zebrań klasowych, w czasie dyżurów nauczycielskich oraz podczas rozmów indywidualnych z nauczycielem. Uzasadnieniem oceny wystawionej przez nauczyciela są wszystkie prace pisemne ucznia udostępniane rodzicom tylko na terenie szkoły.

Uwaga!

Wymagania edukacyjne i sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych mogą podlegać ewaluacji.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII

W KLASIE I GIMNAZJUM

POZIOM WYMAGAŃ KONIECZNY - ocena dopuszczająca

Uczeń:

- Zna pojęcia: źródło historyczne, era, epoka, potrafi na podstawie daty rocznej określić wiek wydarzenia, umie zaznaczyć na osi czasu (taśmie chronologicznej) wieki naszej ery i przed naszą erą, potrafi określić, które wydarzenie było starsze,
- Wymienia najważniejsze, przełomowe wydarzenia z prehistorii człowieka,
- Potrafi wskazać na mapie tereny cywilizacji starożytnych (Mezopotamia, Egipt, Grecja, Rzym), zna formy rządów w państwach starożytnych, zna pojęcia i nazwy: monarchia despotyczna, demokracja, republika, cesarstwo, politeizm, monoteizm, judaizm, wymienia najważniejsze osiągnięcia kultury greckiej i rzymskiej,
- Rozumie przyczyny i skutki upadku Cesarstwa Rzymskiego, zna datę: 476 r., wymienia nowo powstałe państwa wczesnośredniowiecznej Europy, rozumie pojęcia i nazwy: Bizancjum, feudalizm, lenno, hołd lenny, wasal, senior, styl romański, wymienia stany w społeczeństwach średniowiecznej Europy i Polski, zna główne osiągnięcia kultury wczesnośredniowiecznej Europy i Polski,
- Potrafi określić czas powstania i terytoria pierwszych państw słowiańskich, zna przyczyny i skutki przyjęcia przez Mieszka I chrześcijaństwa, potrafi omówić skutki następujących wydarzeń: misja św. Wojciecha, zjazd w Gnieźnie, pierwsza koronacja królewska, śmierć biskupa Stanisława ze Szczepanowa, testament Bolesława Krzywoustego,
- Potrafi omówić skutki następujących wydarzeń: sprowadzenie Krzyżaków do Polski, powstanie państwa krzyżackiego,
- Zna daty 966 r., 1000 r., 1025 r., 1138 r., 1226 r., 1241r., 1320 r., 1364r.,
- Umie wyszukiwać w podręczniku istotne informacje o faktach, postaciach, wydarzeniach, kojarzyć postacie z wydarzeniami.

POZIOM PODSTAWOWY - ocena dostateczna

Uczeń:

- Zna rodzaje źródeł historycznych, potrafi lokalizować wydarzenia na osi czasu, zna podział epok historycznych i umie je scharakteryzować,
- Podaje cechy charakterystyczne społeczeństw koczowniczych myśliwych i osiadłych rolników, zna pojęcia: paleolit, mezolit, neolit, potrafi wymienić największe wynalazki pierwszych ludzi,
- Potrafi scharakteryzować warunki naturalne powstałych cywilizacji starożytnych, umie dostrzec różnice między ustrojami politycznymi starożytnych państw, rozumie pojęcia i nazwy: mit, mitologia, zna przykłady osiągnięć nauki starożytnej, pamięta najważniejsze wydarzenia polityczne z historii starożytnej Grecji i Rzymu (pierwsze igrzyska olimpijskie, narodziny ateńskiej demokracji, założenie miasta Rzym, ustanowienie republiki w Rzymie, upadek cesarstwa zachodniorzymskiego),
- zna główne przyczyny upadku imperium rzymskiego, umie wskazać na mapie państwa wczesnośredniowiecznej Europy, potrafi umieścić w czasie i w przestrzeni trzy kręgi kulturowe powstałe po upadku Rzymu, potrafi scharakteryzować stany społeczeństwa feudalnego, wymienia cechy charakterystyczne kultury średniowiecznej, zna pojęcia: uniwersalizm, spór o inwestyturę, monarchia stanowa,

- Zna główne wydarzenia związane z tworzeniem się państwa polskiego i potrafi je umieścić na osi czasu, potrafi opisać proces chrystianizacji Polski i misyjną działalność polskiego Kościoła, umie przedstawić najważniejsze wydarzenia polityczne Polski pierwszych Piastów,
- Zna daty: 972 r., 992 r., 997 r., 1018 r., 1076 r., 1308 r., 1343 r., 1370 r.,
- Potrafi streścić tekst źródłowy i inny tekst kultury,
- Umie opisać ilustrację, model, makietę, zabytek.

POZIOM ROZSZERZONY - ocena dobra

Uczeń:

- rozumie różnice pomiędzy rodzajami źródeł historycznych, potrafi nazwać ery, epoki i okresy historyczne, umie wymienić charakterystyczne cechy epok historycznych, opisuje warunki życia i osiągnięcia pierwszych ludzi, potrafi wyjaśnić na czym polegała rewolucja neolityczna, zna pojęcia i nazwy: cywilizacja, państwo, naród, społeczeństwo,
- zna najważniejsze osiągnięcia cywilizacji starożytnych Sumerów, Babilończyków, Egipcjan, Greków i Rzymian, potrafi przedstawić strukturę starożytnych społeczeństw, umie ogólnie scharakteryzować poznane religie starożytne, zna pojęcie filozofia i potrafi wymienić jej działy, dostrzega i opisuje związek pomiędzy warunkami naturalnymi i rozwojem państw starożytnych, potrafi umieścić na osi czasu główne wydarzenia historii politycznej starożytnej Grecji i Rzymu oraz krótko je opisać (wojny Greków z Persami, opanowanie Italii przez Rzym, powstanie Spartakusa, narodziny chrześcijaństwa, podział cesarstwa rzymskiego, najazdy barbarzyńców, powstanie państwa Franków),
- potrafi opisać przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne upadku cesarstwa zachodniorzymskiego, zna okoliczności powstania państw wczesnośredniowiecznej Europy, wymienia główne osiągnięcia kultur bizantyjskiej i arabskiej oraz zachodnioeuropejskiego chrześcijaństwa, potrafi przedstawić genezę feudalizmu, zna cechy charakterystyczne kultury średniowiecznej w Europie,
- rozumie rolę Polan i Piastów w jednoczeniu ziem polskich, dostrzega wpływ chrześcijaństwa na rozwój polskiej kultury i na obyczaje mieszkańców Polski, potrafi wyjaśnić związki przyczynowo - skutkowe pomiędzy wydarzeniami politycznymi w Polsce Piastów,
- Potrafi wyjaśnić związki przyczynowo - skutkowe pomiędzy wydarzeniami politycznymi w Polsce Piastów, umie wykazać różnice pomiędzy stanami społecznymi w Polsce,
- Zna daty: 999 r., 1017 r., 1034 r., 1079 r., 1095r., 1096r., 1291r., 1109r., 1320r., 1331 r., 1241 r., 1295 r., 1335r., 1364 r., 1370r.,
- Umie samodzielnie pracować z tekstem źródłowym i tekstem kultury,
- Potrafi korzystać z innych źródeł wiedzy historycznej (ilustracje, fotografie, obrazy, przeźrocza, mapy),
- Samodzielnie redaguje notatkę w postaci planu, tabeli, opisu, schematu,
- Potrafi napisać wypracowanie i rozprawkę na zadany temat.

POZIOM DOPEŁNIAJĄCY - ocena bardzo dobra

Uczeń:

- Potrafi ocenić wiarygodność różnych źródeł historycznych, umie przeliczać daty podane w różnych erach, charakteryzuje poznane epoki i okresy historyczne,
- Potrafi przedstawić ciągłość i zmienność rozwoju cywilizacyjnego prehistorycznego człowieka,
- Umie scharakteryzować dziedzictwo kulturowe poznanych cywilizacji starożytnych, potrafi omówić i porównać religie starożytne, omawia główne założenia wybranych greckich szkół filozoficznych, opisuje style architektoniczne starożytnej Grecji, potrafi umieścić na osi czasu główne wydarzenia historii politycznej starożytnej Grecji i Rzymu oraz umie je opisać (podboje Aleksandra Macedońskiego, wojny puniczne, powstanie cesarstwa rzymskiego, wielka wędrówka ludów, koronacja Karola Wielkiego, traktat w Verdun),
- Dokonuje analizy i oceny najważniejszych wydarzeń z dziejów Polski Piastów, ocenia i analizuje związki pomiędzy wydarzeniami w Polsce a historią powszechną,
- Zna daty: ok. 960 r., 965 r., 992 r., 1002 r., 1003 - 1004 r., 1031 r., 1032 r., 1038 r., 1047 r., 1050 r., 1058 r., 1080 r., 1180r., 1227r., 1300r., 1348r.,

POZIOM TWÓRCZY - ocena celująca

Uczeń:

- Rozumie przyczyny periodyzacji dziejów,
- Operuje wiedzą na temat początków ludzkiej cywilizacji z zakresu różnych przedmiotów,
- Umie analizować teksty źródłowe
- Samodzielnie poszerza wiedzę o dziedzictwie kulturowym cywilizacji starożytnych i kultury średniowiecznej Europy, poprzez literaturę, media, Internet uzupełnia swą wiedzę na temat historii politycznej starożytności i średniowiecza oraz bohaterów tamtych czasów,
- Potrafi samodzielnie uzyskać dodatkową wiedzę na temat wybranych wydarzeń i postaci historycznych epoki pierwszych Piastów,
- Samodzielnie prowadzi lekcje asystenckie na temat wskazany przez nauczyciela,
- Potrafi przygotować prezentację komputerową do lekcji historii w pracowni informatycznej,
- Bierze udział w konkursach zewnętrznych (uzyskuje w nich wysokie lokaty: tytuł laureata, finalisty) i wewnętrznych konkursach historycznych i uzyskuje w nich dobre wyniki, (pierwsze, drugie lub trzecie miejsce w szkole)
- Jest zawsze aktywny na lekcjach.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII
W KLASIE II GIMNAZJUM**

POZIOM WYMAGAŃ KONIECZNY - ocena dopuszczająca

Uczeń:

- Potrafi omówić skutki następujących wydarzeń: unia z Litwą bitwa pod Grunwaldem, wojna trzynastoletnia, upadek Konstantynopola, wielkie odkrycia geograficzne.
- Zna daty: 1385 r., 1410 r., 1466 r., 1492 r.
- Potrafi wymienić władców Polski z dynastii Jagiellonów, zna pojęcia: przywilej, unia realna, unia personalna, sobór, zna datę wojny polsko-krzyżackiej w XVI w. oraz traktatu pokojowego, potrafi wskazać na mapie państwa rządzone przez Jagiellonów, wymienia główne gałęzie gospodarki Polski w XVI w., a także najważniejsze zabytki architektury i sztuki polskiej późnego średniowiecza,
- Zna pojęcia: kolonia, odkrycia geograficzne, renesans, odrodzenie, humanizm, reformacja, kontrreformacja, potrafi wymienić główne hasła reformacji, wskazuje na mapie lądy odkryte przez Europejczyków i trasy najważniejszych podróży odkrywczych oraz główne mocarstwa Europy w XVI i XVII wieku,
- Potrafi: wymienić przywileje polskiej szlachty, posługuje się pojęciami: demokracja szlachecka, wolna elekcja, tolerancja religijna, potrafi odnieść je do konkretnych wydarzeń i podać ich daty, potrafi wymienić główne wyznania reformowane w Polsce, wymienia głównych twórców polskiego Odrodzenia i ich dzieła, wskazuje na mapie sąsiadów Polski w XVI i XVII wieku, wymienia najważniejsze konflikty Polski z sąsiadami w XVI i XVII wieku,
- Zna terminy: oświecenie, manufaktura, rewolucja przemysłowa, potrafi wymienić najważniejsze osiągnięcia i wynalazki z II połowy XVIII wieku, wymienia i wskazuje na mapie sąsiadów Polski w XVIII wieku, przedstawia wydarzenia, które doprowadziły do upadku Rzeczypospolitej,

POZIOM PODSTAWOWY - ocena dostateczna

Uczeń:

- Potrafi scharakteryzować stany społeczeństwa feudalnego, wymienia cechy charakterystyczne kultury średniowiecznej, zna pojęcia: uniwersalizm, spór o inwestyturę, monarchia stanowa,
- Potrafi wymienić kolejnych władców z dynastii Piastów, potrafi opisać zmiany w rolnictwie od X do XIV wieku,
- Zna daty : 1374 r., 1411 r., 1444 r., 1453r.,1454 r., 1487 r., 1498 r., 1519-1522r., 1525r.,
-

- Zna postanowienia przywilejów koszyckiego, wareckiego, jedleńskiego i nieszawskiego oraz postanowienia unii w Krewie, opisuje przebieg wojen polsko-krzyżackich i postanowienia traktatów pokojowych, wymienia najważniejsze osiągnięcia kultury polskiej późnego średniowiecza,
- Potrafi streścić tekst źródłowy i inny tekst kultury,
- Umie opisać ilustrację, model, makietę, zabytek.
- Przedstawia kierunki ekspansji Jagiellonów dostrzega znaczenie rolnictwa, jako podstawy gospodarki polskiej od XVI do XVIII w.,
- Potrafi umieścić na osi czasu daty najważniejszych wydarzeń z dziejów Europy i świata w XVI XVII w.
- Wymienia najwybitniejszych twórców europejskiego renesansu i ich dzieła, potrafi wskazać najważniejsze przyczyny oraz skutki wielkich odkryć geograficznych oraz reformacji, potrafi wymienić główne konflikty polityczne w XVI i XVII wieku w Europie,
- Zna organizację i kompetencje sejmu walnego oraz postanowienia konstytucji „Nihil novi” i unii lubelskiej, potrafi wskazać na mapie granice państwa polsko-litewskiego po unii lubelskiej, opisuje artykuły henrykowskie i decyzje konfederacji warszawskiej, omawia osiągnięcia kultury polskiego renesansu, potrafi wymienić wojny i konflikty Rzeczypospolitej w XVII wieku, wskazuje na mapie zmiany terytorialne Polski od XVI do XVII w.,
- Potrafi omówić główne osiągnięcia kultury oświecenia, zna najważniejsze reformy przeprowadzone w XVIII w. w państwach sąsiadujących z Polską,
- Zna treści obowiązujące na ocenę dopuszczającą

POZIOM ROZSZERZONY - ocena dobra

Uczeń:

- Potrafi przedstawić genezę feudalizmu, zna cechy charakterystyczne kultury średniowiecznej w Europie,
- zna daty obowiązujące na ocenę dostateczną i : 1414r., 1517r., 1572r., 1573r., 1569r., 1655-1660r., 1657r., 1683r.
- Zna przyczyny wstąpienia Andegawenów na tron polski, omawia sytuację wewnętrzną Polski za panowania Andegawenów, podaje przyczyny i skutki unii w Krewie, zna przyczyny i skutki konfliktów polsko-krzyżackich w XIV i XV w., potrafi omówić główne tezy wstąpienia Pawła Włodkowica, zna cele polityki dynastycznej Jagiellonów i potrafi opisać próby jej realizacji, ocenia znaczenia przywilejów szlacheckich i wykazuje rosnącą rolę szlachty w życiu politycznym i gospodarczym, potrafi scharakteryzować gospodarczo-polityczną rolę Gdańska oraz kulturalne znaczenie Krakowa u schyłku średniowiecza, uzasadnia gospodarczą rolę Wisły, rozumie znaczenie dzieła Jana Długosza,

- Rozumie znaczenie wynalezienia druku, przedstawia przyczyny i skutki odkryć geograficznych, zna pojęcie dualizmu ekonomicznego i opisuje podstawowe wydarzenia z nim związane,
- Umie samodzielnie pracować z tekstem źródłowym i tekstem kultury,
- Potrafi korzystać z innych źródeł wiedzy historycznej (ilustracje, fotografie, obrazy, przeźrocza, mapy),
- Samodzielnie redaguje notatkę w postaci planu, tabeli, opisu, schematu,
- Potrafi napisać wypracowanie i rozprawkę na zadany temat.
- Rozumie znaczenie wynalezienia druku, charakteryzuje osiągnięcia reformacji, dostrzega przyczyny i skutki konfliktów politycznych XVI i XVII-wiecznej Europy, rozumie istotę przemian zachodzących w Anglii w XVII w.,
- Potrafi opisać rozwój demokracji szlacheckiej w Polsce, rozumie przyczyny i skutki unii lubelskiej oraz pierwszej wolnej elekcji, rozumie narodowy charakter kultury polskiego renesansu, zna chronologię wojen i konfliktów XVII - wiecznej Polski, a także ich przyczyny i skutki,
- Rozumie wpływ ideologii oświecenia na sytuację społeczno-polityczną w Europie, dostrzega skutki rewolucji przemysłowej,
- Zna treści obowiązujące na ocenę dostateczną

POZIOM DOPEŁNIAJĄCY - ocena bardzo dobra

- Potrafi ocenić wiarygodność różnych źródeł historycznych, umie przeliczać daty podane w różnych erach, charakteryzuje poznane epoki i okresy historyczne,
- Charakteryzuje wpływ przywilejów szlacheckich na system rządzenia w Polsce, potrafi opisać sytuację wewnętrzną i położenie międzynarodowe państwa polsko-litewskiego na początku XV w.,
- Rozumie istotę sporu polsko-krzyżackiego na soborze w Konstancji, potrafi ocenić politykę dynastyczną Jagiellonów, potrafi porównać życie przedstawicieli różnych stanów w Polsce średniowiecznej, umie wykazać rolniczy charakter gospodarki polskiej, rozumie rolę kultury polskiej w uniwersalnej kulturze średniowiecznej Europy,
- Porównuje sytuację gospodarczą i polityczną w Europie przed wielkimi odkryciami geograficznymi i po nich, rozumie istotę dualizmu gospodarczego w rozwoju gospodarki europejskiej.
- Uczeń, potrafi ocenić skutki reformacji, przedstawia główne wydarzenia polityczne w Europie w XVI-XVII w., oraz ich skutki, potrafi wykazać różnice w rozwoju Anglii oraz reszty Europy,

- Dokonuje oceny demokracji szlacheckiej, potrafi porównać unie polsko - litewskie, omawia sytuację różnowierców w Rzeczypospolitej i w innych krajach Europy, uzasadnia odmiennosc w ich traktowaniu, potrafi porównać polską kulturę średniowiecza i renesansu, jest świadomy ról wybitnych jednostek w dziejach Polski, potrafi ocenić wydarzenia polityczne XVII - wiecznej Polski,
- potrafi ocenić dorobek kultury oświecenia, omawia czasy saskie w Polsce, jest świadomy wpływu rewolucji przemysłowej na sytuację społeczno-gospodarczą Europy
- Zna daty obowiązujące na poszczególnych poziomach i: 1413r., 1555r., 1545r., 1582r., 1605r., 1610r., 1620r., 1660r., 1673r., 1686r., 1699r.
- Zna treści obowiązujące na ocenę dobrą

POZIOM TWÓRCZY - ocena celująca

Uczeń:

- Rozumie przyczyny periodyzacji dziejów,
- Umie analizować teksty źródłowe
- poprzez literaturę, media, Internet uzupełnia swą wiedzę na temat historii politycznej średniowiecza oraz bohaterów tamtych czasów,
- Potrafi ocenić znaczenie pierwszych przywilejów szlacheckich oraz unii polsko-litewskiej, wskazuje zagrożenia i szanse dla obydwu państw wynikające z nowej sytuacji politycznej, dostrzega aktualność myśli Pawła Włodkowica i potrafi je przedstawić, omawia przyczyny rozwoju rolnictwa w Polsce, jest świadomy uniwersalnego charakteru kultury średniowiecznej,
- Rozumie uniwersalność ideałów renesansowych humanizmu, potrafi dokonać analizy i syntezy zmian, które nastąpiły w Europie i na świecie w wyniku wielkich odkryć geograficznych, charakteryzuje przemiany wywołane przez reformację i światopogląd renesansowy, potrafi dokonać ogólnej charakterystyki wydarzeń politycznych w Europie w XVI-XVII w.,
- Potrafi wskazać zagrożenia wynikające ze sposobu sprawowania władzy w Rzeczypospolitej, dokonuje porównania władzy w Polsce i w innych krajach Europy, potrafi korzystając z różnych źródeł informacji, rozszerzyć swoją wiedzę o wybitnych postaciach w historii Polski XVI i XVII w.
- Potrafi udowodnić wpływ wojen na sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną Rzeczypospolitej w XVII w.,
- Prezentuje sposoby realizowania haseł oświecenia w Rzeczypospolitej i innych krajach europejskich,
- Potrafi omówić i ocenić sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej w końcu XVIII w.,
- Samodzielnie prowadzi lekcje asystenckie na temat wskazany przez nauczyciela,

- Potrafi przygotować prezentację komputerową do lekcji historii w pracowni informatycznej,
- Bierze udział w konkursach zewnętrznych (uzyskuje w nich wysokie lokaty: tytuł laureata, finalisty) i wewnętrznych konkursach historycznych i uzyskuje w nich dobre wyniki, (pierwsze, drugie lub trzecie miejsce w szkole)
- Jest zawsze aktywny na lekcjach.

- Zna treści obowiązujące na wszystkich poziomach

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII W KLASIE III GIMNAZJUM

POZIOM WYMAGAŃ KONIECZNY - ocena dopuszczająca

Uczeń:

- Zna najważniejsze wydarzenia związane z walką Polaków o niepodległość w epoce napoleońskiej,
- Zna pojęcia: kapitalizm, socjalizm, liberalizm, romantyzm, pozytywizm, kolonializm, powstanie, rewolucja, monarchia konstytucyjna, absolutyzm, „Wiosna Ludów”,
- Zna decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej, wskazuje na mapie: Księstwo Warszawskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Królestwo Polskie (Kongresowe).
- Zna datę wybuchu postania listopadowego i styczniowego, potrafi opisać charakter walk powstańczych, wymienia represje carskie wobec uczestników powstań,
- Rozumie pojęcia: emigracja, germanizacja" i „rusyfikacja”, potrafi wymienić przykłady antypolskiej polityki zaborców w drugiej połowie XIX wieku, rozumie pojęcie: „autonomia galicyjska”,
- Potrafi podać nazwiska uczonych i wynalazców z przełomu XIX i XX_wieku oraz ich osiągnięcia; wymienia nowe gałęzie przemysłu i nowe potęgi gospodarcze świata z początku XX w.; rozumie podstawowe pojęcia związane z ekspansją kolonialną; posiada wiedzę na temat sojuszów wojskowych z początku XX w. - Trójprzymierza i Trójporozumienia,
- Wyjaśnia pojęcie „partia polityczna" i potrafi wymienić partie działające na ziemiach polskich w początkach XX w.
- Poda datę rozpoczęcia i zakończenia I wojny światowej; potrafi wymienić państwa zwycięskie oraz pokonanie; zna daty rewolucji 1905 - 1907 r., a także rewolucji lutowej i październikowej w Rosji; wie, kto w wyniku rewolucji objął władzę w Rosji; potrafi wymienić wydarzenia, które doprowadziły do zakończenia I wojny światowej,
- Wymienia wydarzenia, które doprowadziły do odzyskania przez Polskę niepodległości;

POZIOM PODSTAWOWY - ocena dostateczna

Uczeń:

- zna zastosowanie wynalazków technicznych doby rewolucji przemysłowej, rozumie znaczenie Deklaracji Niepodległości i Konstytucji USA, omawia przyczyny i skutki rewolucji francuskiej, potrafi wskazać na mapie tereny rozbiorowe oraz państwa zaborcze, zna sylwetki wybitnych Polaków okresu rozbiorów,
- Potrafi wymienić najważniejsze wydarzenia polityczne okresu napoleońskiego, posiada znajomość sytuacji w Europie po Kongresie Wiedeńskim, przedstawia najważniejsze wydarzenia polityczne XIX w., Potrafi opisać przemiany społeczne i gospodarcze, a także nowe kierunki w kulturze,
- Omawia przyczyny i skutki polskich powstań narodowych w pierwszej połowie XIX w.
- Opisuje ich przebieg bez wymieniania szczegółów, zna cele polityki zaborców wobec Polaków.

- Omawia przyczyny i skutki polskich powstania styczniowego, opisuje jego przebieg bez wymieniania szczegółów, zna cele polityki zaborców wobec Polaków w drugiej połowie XIX w.,
- Wymienia najważniejsze odkrycia i wynalazki przełomu XIX i XX w. oraz ich twórców; wskazuje wpływ nowych gałęzi przemysłu na podstawie pierwszych potęg przemysłowych; zna pojęcia związane z kulturą polską i europejską przełomu wieków; wskazuje na mapie główne mocarstwa kolonialne i obszary ich wpływów; zna najważniejsze wydarzenia lat 1905-1907 w Rosji i na ziemiach polskich pod panowaniem rosyjskim,
- Wymienia nazwiska działaczy polskich partii politycznych z przełomu wieków; zna główne hasła programowe tych partii.
- Potrafi wskazać na mapie państwa Trójprzymierza i Trójporozumienia; opisuje bezpośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej; potrafi wskazać na mapie państwa biorące w niej udział; rozróżnia pojęcia : wojna błyskawiczna, manewrowa i pozycyjna; ostrzega związek pomiędzy przystąpieniem USA do wojny a zwycięstwem Ententy w 1918 r.; potrafi wymienić przywódców rewolucji rosyjskich 1917 r. oraz najważniejsze hasła programowe bolszewików,
- Wskazuje pierwsze ośrodki odradzającej się państwowości polskiej w czasie I wojny światowej oraz po jej zakończeniu, a także ich przywódców;

POZIOM ROZSZERZONY - ocena dobra

Uczeń:

- Rozumie związek między hasłami oświecenia a rewolucjami w Ameryce Północnej i we Francji, potrafi ocenić wkład Polaków w walkę o niepodległość USA, potrafi omówić osiągnięcia rewolucji francuskiej,
- Porównuje sytuację Polski i jej sąsiadów, wymienia i opisuje próby reform w XVIII-wiecznej Polsce, zna postanowienia i rozumie znaczenie Konstytucji 3 Maja, dostrzega przyczyny upadku Rzeczypospolitej,
- Rozumie znaczenie Legionów i Księstwa Warszawskiego dla zmiany sytuacji politycznej Polski w XIX w.
- Dostrzega wpływ wojen napoleońskich na losy państw europejskich,
- Omawia przemiany polityczne, gospodarcze i społeczne zachodzące w XIX - wiecznej Europie, zna cele polityki mocarstw europejskich w różnych okresach XIX w.
- Próbuje dokonywać analizy i syntezy przemian zachodzących w Europie w XIX w.,
- Dostrzega ich przyczyny oraz skutki, rozumie związek pomiędzy sytuacją międzynarodową Europie w XIX w. a sprawą polską,
- Zna wpływ osiągnięć naukowo-technicznych na życie codzienne, rozumie istotę przemian społecznych, jakie nastąpiły w wyniku rozwoju gospodarczego świata na początku XX w.;
- Wymienia nowe kierunki w kulturze europejskiej na przełomie wieków w Polsce i na świecie oraz ich twórców; dostrzega wpływ przemian gospodarczych na ekspansję nowych mocarstw; potrafi wykazać główne różnice w polityce mocarstw; rozumie przyczyny i skutki rewolucji 1905 r. w Rosji,

- Dokonuje porównania programów partii politycznych istniejących na ziemiach polskich.
- Potrafi opisać przebieg walk na frontach I wojny światowej; zna nowe techniki wojenne i rozumie ich wpływ na charakter walk; potrafi wyjaśnić światowy charakter wojny;
- Ocenia skutki rewolucji rosyjskich 1917 r.; zna postanowienia traktatów kończących I wojnę światową, dostrzega wpływ sytuacji międzynarodowej w latach 1914-1919 na rozwój walk Polaków o niepodległość; korzystając z tekstu źródłowego,
- Dokonuje porównania i oceny

POZIOM DOPEŁNIAJĄCY - ocena bardzo dobra

Uczeń

- Przewiduje stosunek różnych warstw społecznych Rzeczypospolitej do reform w XVIII w.,
- Dokonuje oceny zmian, jakie nastąpiły w wyniku rewolucji amerykańskiej i francuskiej, potrafi porównać i dokonać syntezy obu rewolucji,
- Potrafi ocenić dokonania Napoleona w rozprzestrzenianiu i utrwalaniu w Europie ideałów rewolucji francuskiej, próbuje dokonywać analizy i syntezy przemian zachodzących w Europie w XIX w., dostrzega ich przyczyny oraz skutki, rozumie związek pomiędzy sytuacją międzynarodową Europie w XIX w. a sprawą polską
- Omawia przemiany polityczne, gospodarcze i społeczne zachodzące w XIX - wiecznej Europie, zna cele polityki mocarstw europejskich w różnych okresach XIX wieku,
- Rozumie aktualność osiągnięć nauki i techniki z przełomu wieków i potrafi podać przykłady współczesnych zastosowań tamtych wynalazków; potrafi wskazać przyczyny rozwoju nowych potęg gospodarczych świata; dostrzega związek pomiędzy przemianami społecznymi a narodzinami nowych prądów w kulturze; dokonuje przyczynowo - skutkowej analizy ekspansji kolonialnej; korzystając z tekstów źródłowych, analizuje przyczyny i skutki rewolucji 1905-1907 r. w Rosji i na ziemiach polskich;
- Potrafi dokonać analizy programów partii politycznych istniejących na ziemiach polskich posługując się tekstami źródłowymi.
- Potrafi rozróżnić pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej,
- Potrafi porównać charakter walk na wielu frontach w różnych okresach I wojny światowej; wykaże związek pomiędzy sytuacją międzynarodową a przyczynami rewolucji rosyjskich; dokonuje oceny postanowień Traktatu Wersalskiego,
- Na podstawie tekstu źródłowego potrafi dokonać analizy programów polskich stronnictw i partii politycznych z czasów I wojny; odwołując się do tekstów źródłowych analizuje politykę mocarstw wobec sprawy polskiej, a także uwarunkowania tej polityki,

POZIOM TWÓRCZY - ocena celująca

Uczeń:

- Dokonuje oceny zmian wywołanych przez rewolucję przemysłową, potrafi porównać sytuację społeczno-polityczną Stanów zjednoczonych oraz krajów Europy, dostrzega znaczenie rewolucji amerykańskiej i francuskiej w tworzeniu podstaw nowoczesnej demokracji,
- Opisuje postawę Polaków wobec Napoleona i jego stosunek do sprawy polskiej,
- Potrafi wykazać różnice pomiędzy polityką władców europejskich a dążeniami narodów Europy w XIX w.,
- Na podstawie różnych źródeł ocenia sposoby walki Polaków o zachowanie tożsamości narodowej i odzyskanie niepodległości, potrafi samodzielnie poszerzyć swą wiedzę o bohaterach walki niepodległościowej,
- Potrafi poszerzyć swą wiedzę na temat postępu naukowo-technicznego przełomu wieków i jego dalszego rozwoju; potrafi dokonać analizy różnic pomiędzy nowymi a starymi postęпами gospodarczymi świata; dostrzega następstwa ekspansji kolonialnej,
- Potrafi odpowiedzieć, czy wystąpienia społeczne na ziemiach polskich pod panowaniem rosyjskim w latach 1905-1907 były powstaniem czy rewolucją,
- Potrafi formułować sądy, oceny oraz argumentować, umie operować pojęciami i samodzielnie je formułować,
- Samodzielnie prowadzi lekcje asystenckie na temat wskazany przez nauczyciela,
- Potrafi przygotować prezentację komputerową do lekcji historii w pracowni informatycznej,
- Bierze udział w konkursach zewnętrznych (uzyskuje w nich wysokie lokaty: tytuł laureata, finalisty) i wewnętrznych konkursach historycznych i uzyskuje w nich dobre wyniki, (pierwsze, drugie lub trzecie miejsce w szkole)
- Jest zawsze aktywny na lekcjach
- Korzystając z dodatkowych źródeł informacji, potrafi poszerzyć swą wiedzę na temat: przebiegu działań wojennych, nowych technik walki oraz postaci dowódców i polityków I wojny światowej,
- Na podstawie różnych źródeł ocenia sposoby walki Polaków o zachowanie tożsamości narodowej i odzyskanie niepodległości,
- Potrafi samodzielnie poszerzyć swą wiedzę o bohaterach walki niepodległościowej,
- Potrafi ocenić wysiłek militarny i dyplomatyczny Polaków w czasie wojny;
- Posługując się tekstami źródłowymi, potrafi ocenić sytuację międzynarodową na świecie